

Schaakspellen voor weeskinderen in Kenia

In alle uithoeken van de wereld wordt geschaakt. Bij de wereldschaakbond FIDE zijn 174 federaties aangesloten, waarmee de FIDE een van de grootste sportorganisaties ter wereld is.

De wereldschaakbond heeft een mooi motto: *'gens una sumus'*. Kirsan Ilyumzhinov, al sinds 1995 president van de FIDE, besluit zijn berichten en mededelingen vaak met deze leus, *'gens una sumus - we are one family'*. We zijn één familie, over de hele wereld één grote schaakfamilie. Dat motto is onlangs heel mooi in praktijk gebracht op basisschool De Keerkring in Cadier en Keer. Schaakdocent Eric Brouwers uit Margraten organiseerde op deze school een simultaan voor het goede doel, namelijk om geld bij elkaar te krijgen om schaakspellen te kopen voor weeskinderen in Kenia. Er werd bij de simultaan een bedrag van 125 euro ingezameld voor de Stichting Jambo Hakuna Matata, die ervoor zorgde dat de schaakspellen in Kenia terecht kwamen. 'Meester Eric' gaf de simultaan samen met Tom Bus uit Hoensbroek aan kinderen en ouders. Meester Eric begon op bord 1 en meester Tom

op bord 21. Zo liepen zij achter elkaar aan, terwijl de kinderen en ouders om de beurt Eric en Tom langs hun bord zagen komen. Een jury wees de vijf beste spelers aan, die allemaal een prachtige beloning ontvingen. Jean-Paul Daemen mocht een schaaktafel in ontvangst nemen; hij wist zowaar van de beide 'meesters' te winnen! Een cd-rom was er voor Julie Muurmans, terwijl Kyra, Sofie en Thomas een schaakboek buit maakten. De kinderen hebben waarschijnlijk nog nooit van het motto *'gens una sumus'* van de FIDE gehoord. Sterker nog, deze Latijnse woorden zijn voor hen waarschijnlijk *abracadabra*. Zij zullen hun eigen eenvoudige woorden gebruiken, die heel anders klinken maar waarmee hetzelfde bedoeld wordt. Gewoon even aan kinderen denken in het arme Kenia. Kinderen die geen ouders hebben en die geen geld hebben om schaakspellen te kopen, maar ook graag willen scha-

ken. Een mooie handreiking! Voor de jeugd van elf tot en met vijftien jaar is komende zaterdag in Heythuysen een schaakchallenge met medewerking van grootmeester Paul van der Sterren en Internationaal Meester Hans Böhm. Er wordt gespeeld in Scholengemeenschap St. Ursula (locatie Heythuysen). Deelname staat open voor jongelui in de leeftijd van elf tot en met vijftien jaar (dus groep acht van de basisschool en leerjaar een, twee en drie van het voortgezet onderwijs). De organisatie is in handen van schaakvereniging Leudal in samenwerking met St. Ursula en de KNSB. Paul van der Sterren en Hans Böhm behoeven uiteraard niet veel

Het schaakmateriaal is keurig in Kenia angekommen.

introduceer meer. Van der Sterren werd tweemaal kampioen van Nederland. Hij is de enige Limburger die de titel grootmeester heeft behaald. In Heythuysen zal hij onder meer een simultaan verzorgen. Hans Böhm is schaakcolumnist, Internationaal Meester en auteur van vele schaakboeken. Door zijn veelvuldige optredens op radio en televisie geniet hij grote bekendheid. Hij zal in Heythuysen als dagpresentator optreden. Hoofdsponsor

van de schaakchallenge is Slim.nl (webwinkel voor het middelbaar (beroeps)onderwijs). Dit soort schaakchallenges vindt op middelbare scholen plaats, met als doel het jeugdschaak en internetschaak te promoten in de leeftijdsgroep elf tot en met vijftien jaar, en daarbij de ledenwerving van scholen naar clubs te stimuleren.

D'r Arno uit Kerkrade, kapper, zanger, schaker

Arno Ypelaar, lid van de Kerkradse Schaak Vereniging en speler in het eerste team van zijn club, is een veelzijdig man. Kapper, zanger/artiest en schaker.

Arno runt *Armati*, een gezellige herenkapsalon in de wijk Spekholzerheide in Kerkrade west en hij heeft twee hobby's die je niet direct vanzelfsprekend aan elkaar zou koppelen: Arno wisselt stilte en lawaai af. Hij houdt van de stilte van de schaakzaal en van carnavalsgeweld. Hij is lid van *D'r Letste Sjrai*, een trio dat hoofdzakelijk op carnavalsgerelateerde *zietsoengen* optreedt. Het repertoire bestaat uit eigen werk en vele bekende Limburgse en Duitse meezingers. Op de website van D'r Letste Sjrai wordt een optreden als volgt omschreven: 'een combinatie van carnavalsmu-

ziek en show met een rocksausje. Sjunkelen, polonaise of meespringen, of het nu een dame- of herriezietsoeng betreft, een gala- of jubileumszietsoeng... stilzitten is geen optie. Er worden vele bekende Limburgse en Duitse *sjlajere* gebracht op een geheel andere wijze dan men op carnavalsavonden gewend is'.

Voor Arno is dus niets te gek, wat ook wel te zien is op de fotoreeks hier onder. Deze foto's zijn opnames uit de videoclip van het meest recente liedje van D'r Letste Sjrai, getiteld *Iech Bin Inne Vliejer*. D'r Arno is dus het levende bewijs dat schakers geen saaie mensen (hoe-

D'r Letste Sjrai met in het midden Arno Ypelaar.

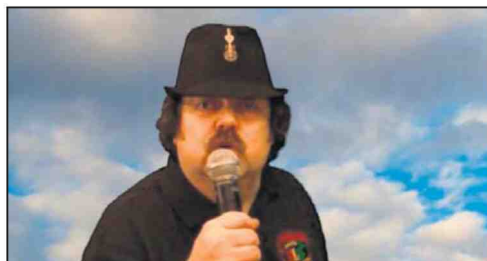
ven te) zijn. Arno heeft overigens een tijdje geleden een leuk initiatief genomen. Hij introduceerde vorig jaar een zogenaamde schaakrocknacht; een schaaktoernooi met de hele avond oorverdovende rock-

muziek. Uit de speakers dreunde keiharde rockmuziek uit de jaren zeventig en tachtig. Twintig liefhebbers leefden zich uit op het schaakbord. Naast de dertien ronden snelschaak waren er ook nog tien extra

punten te verdienen met de SchaakRockNachtQuiz; aan de rockmuziek gerelateerde vragen. Organisator Arno Ypelaar heeft al aangekondigd dat hij dit toernooi beslist een vervolg gaat geven.

Website D'r Letste Sjrai:
www.sjrai.nl/

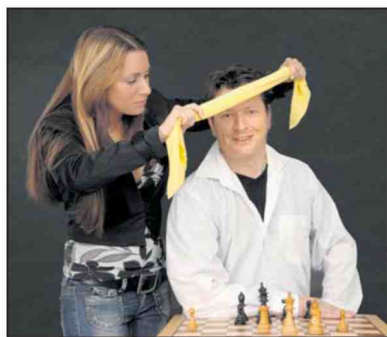
Het nieuwste liedje van D'r Letste Sjrai heet 'Ich Bin Inne Vliejer'. Deze plaatjes zijn van de videoclip van het liedje, met Arno Ypelaar in een hoofdrol. Da's weer eens wat anders dan schaken...

Een blindsimultaan van ruim 21 uur..!

De Duitser Marc Lang (41) heeft een FIDE-rating van 2306, waarmee hij van alle nog actieve spelers op de wereldranglijst de nummer 4918 is. Maar hij heeft nu iets neergezet wat nog niemand eerder in de schaakgeschiedenis is gelukt!

FIDE-meester Marc Lang is vader van twee kinderen, van beroep programmeur en woonachtig in Günzburg (Duitsland). Hij heeft het wereldrecord blindsimultaan verbeterd. Het record stond op naam van Miguel Najdorf, die in 1947 in Sao Paulo tegen 45 mensen tegelijk blind schaakte (39 keer winst, 4 remises en 2 nederlagen). Marc Lang heeft dat record nu ver-

beterd met 46 tegenstanders. Een huzarenstukje! Bij een blindsimultaan zit de simultaangever in zijn eentje aan een tafeltje. Hij mag niet naar de bord en stukken kijken. Alle partijen spelen zich in zijn hoofd af. De tegenstanders hebben wel gewoon bord met stukken voor hun neus. Zij voeren hun zet gewoon op het bord uit. Een scheidsrechter geeft de zetten door aan de simultaangever, die de zet

Marc Lang: kijken mag niet...
foto Helga Mansky-Denk

en het bord dus niet ziet maar alleen doorgegeven krijgt dat bijvoorbeeld het paard van g1 naar f3 gaat. Op zijn beurt geeft de simultaangever het antwoord aan de scheidsrechter door, hij zegt bijvoorbeeld dat hij de toren speelt van f8 naar e8 en vervolgens voert de scheidsrechter die zet uit op het bord van de betreffende speler. Marc Lang had zich *gründlich* voorbereid. Door flinke training (fietsen, lopen) zorgde hij voor een goede conditie en hij speelde enkele blindsimultaans als voorbereiding. Hij was helemaal klaar voor zijn marathon, die uiteindelijk ruim 21 uur duurde! Hij behaalde een resultaat van 34½-11½ (25 winst, 19 remise, 2 nederlagen). Er bestaat overigens

geen officiële erkenning van blindsimultaanrecords door de wereldschaakbond FIDE, maar niettemin wordt de prestatie van Marc Lang wel algemeen door de schaakwereld erkend. Het is allemaal keurig volgens de regels verlopen en de tegenstand was niet gering. Er is bij het niveau van de tegenstand uitgegaan van het gemiddelde niveau van de leden van schaakverenigingen in Duitsland. Marc Lang had een gemiddelde tegenstand van 1461-rating (het gemiddelde van de clubspelers in Duitsland loopt tegen de 1500). En natuurlijk mogen er geen cadeautjes gegeven worden om het de simultaangever gemakkelijk te maken. Maar dat zal in Duitsland ook niet gauw gebeuren. Daar knokken ze immers altijd voor de winst, daar weten wij alles van...! Hier een van de partijen.

Marc Lang - Benjamin Aldag
1.e4 g6 2.d4 Lg7 3.Pf3 d6 4.Lc4 e6
5.Lb3 Pe7 6.Pc3 o-o 7.h4 e5?
8.dxe5 dxe5 9.Lg5 Dxd1+ 10.Txd1
Pec6 11.h5 gxh5 12.Pd5 Pa6 13.La4
Lg4 14.Lxc6 bxc6 15.Pe7+ Kh8
16.Pxc6 Pb8

ZIE DIAGRAM 1

17.Pxe5!!

Een ijzersterke zet; wit krijgt nu een winnende stelling in alle varianten

17...f6
Na 17...Lxe5 volgt 18.Pxe5 Lxd1
19.Lf6+ Kg8 20.Kxd1 en zwart is dan
machteloos tegen Txb5-g5+
18.Pxg4 hxg4 19.Ph4! fxe5
20.Pg6+ Kg8 21.Pxf8 Lxf8

ZIE DIAGRAM 2

22.Td8!

De pointe en de reden waarom het afwikkelen van de stukken goed was voor wit. Zwart komt er niet meer uit.

22...Kg7 23.Ke2 Le7 24.Tc8 Ld6
25.c4 Kf6 26.Txh7 c5 27.b4
Met het creëren van de vrijpion is de
strijd definitief beslist

27...cxb4 28.c5 Le5 29.c6 Pxc6
30.Txa8 Pd4+ 31.Kd3 Kg6 32.Td7
Pc6 33.Tc8 Pa5 34.Td5 b3 35.Txa5
(1-0)

Diagram 1

Diagram 2

Tal Memorial in Moskou met topbezetting

De schaakgeschiedenis heeft vele bijzondere wereldkampioenen gekend. Michail Tal, de kampioen van 1960-1961, is er één van.

Michail Tal (geboren in Riga, 1936 - overleden in Moskou, 1992) werd wereldkampioen in 1960 door Botwinnik in een tweekamp te verslaan. Een jaar later pakte Botwinnik de titel terug. Tal had verschillende bijnamen, zoals 'de tovenaars van Riga' en 'de Mozart van het schaakbord'. Die dankte hij vooral aan de stijl waarin hij zijn overwinningen bevocht. Zijn devies was de onvoorwaardelijke aanval, met indien mogelijk spectaculaire offers. Terwijl zijn tegenstanders alles minutieus berekenden, was hij iemand die zich liet inspireren door krachten van bovenaf. Hij probeerde te toveren! Zijn offers waren niet altijd correct, maar wel elegant en onverwacht en hij behaalde er vaak succes mee. Tal zei ooit over zijn wijze van spelen: 'Zeer velen beheersen vandaag de dag perfect de tafels van vermenigvuldiging van het schaakspel en kennen ze zelfs uit hun hoofd.

Daarom zal men zich in allerlei bochten moeten wringen, om te bewijzen dat 2x2 ook 5 kan zijn.' Deze fascinerende schaker, met zijn markante hoofd (hij leek met zijn uitpuilende ogen zijn tegenstanders te hypnotiseren), verdient het dan ook zeker dat er een naar hem genoemd toernooi wordt gehouden. Zo vond onlangs in Moskou de 6e Tal Memorial plaats, een su-

Diagram 1

pertoernooi met tien topgrootmeesters. Carlsen en Aronian werden gedeeld eerste met 5,5 uit 9. Hoe sterk het toernooi bezet was, mag blijken uit de score van de nummer 4 van de wereldranglijst (en ergerend wereldkampioen) Anand, die op 4,5 uitkwam (9 remises). Hier zien we enkele momenten uit de Tal Memorial.

Svidler-Kramnik
ZIE DIAGRAM 1
Wit ziet een elegante matcombinatie en speelt 41.Da8+! waarna zwart meteen opgeeft, want hij loopt binnen enkele zetten mat door 41...Txa8 42.Txa8+ Te8 43.Txe8

Diagram 2

(1-0)
Carlsen, Magnus (2826) - Gelfand, Boris (2744)
17-11-2011
Een prachtige, positionele partij speelde Carlsen tegen Gelfand, een partij die hij zelf als een van de interessantste beschouwde die hij de laatste tijd speelde

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 33.Db5!
Met 33.Dd3-b5! maakt wit alvast ruimte voor zijn koning zodat die naar d3 kan
33...Tg2+?
Zwart had een kans kunnen aangrijpen met 33...a6; als wit zou slaan

Diagram 3

door 34.Dxa6 was er een tegenaanval mogelijk met bv. 34...Dh1 34.Kd3
De witte koning staat safe op d3 34...Dd7+ 35.Dxd7 Pxd7 36.Ld5
De al min of meer doodverkleerde pion op b7 is tot leven gewekt en dat niet alleen; hij jaagt de vijand schrik aan
36...Le5? 37.f4 Lc7?
Een blunder, waardoor zwart meteen verliest
38.Lc6!

ZIE DIAGRAM 3
Zwart geeft op; hij zit met het probleem dat het witte paard of d7 of a6 zal bereiken via c5 of f6
(1-0)

Lever Limburg dit jaar de landskampioen?

Lever Limburg dit seizoen de landskampioen schaken voor clubteams? Dat is nog even koffiedik kijken. Maar SV Voerendaal is wel goed op weg!

In de zesde ronde eerder deze maand rekende Voerendaal af met een belangrijke concurrent. In Tilburg werd gewonnen van De Stukkenjagers. Voerendaal staat nu ongedeeld eerste in de Meesterklasse, de hoogste klasse van de Nederlandse competitie. De competitie bevindt zich nu in een cruciale fase. Op zaterdag 10 maart is de zevende competitieronde. Voerendaal treedt dan thuis aan tegen Utrecht, de nummer twee op

de ranglijst. Wint Voerendaal dat belangrijke treffen, dan kan en mag het eigenlijk niet meer mis gaan aangezien in de laatste twee ronden tegenstanders uit de lagere regio's wachten (waarmee natuurlijk niet gezegd is dat die wedstrijden nog slechts een formaliteit zijn; het is altijd oppassen geboden).

Uit een van de eerdere wedstrijden in dit seizoen, tegen LSG Leiden,

komen de volgende drie partijfragmenten (met kort commentaar van Tom Bus, website SV Voerendaal)
Wit: GM Felix Levin (2482), SV Voerendaal
Zwart: IM Eelke Wiersma (2391), LSG Leiden

ZIE DIAGRAM 1
Er lijkt weinig aan de hand te zijn in de partij Levin-Wiersma. Na 34...Pf6 staat het gelijk. In tijdnood kunnen echter bizarre zaken gebeuren
34...Txc4? 35. Tf2+ Kg8?
Laat mat in 5 toe.
36. Tf8+ Kg7 37. Lc5+ Kh6 38. Le3+ g5 39. Th7 mat (1-0)

Wit: FM Raoul van Ketel (2286),

LSG Leiden
Zwart: FM Christian Braun (2392), SV Voerendaal

ZIE DIAGRAM 2
Vlak voor de tijdcontrole kan Van Ketel naar gelijkspel afwikkelen met 36.Td5. Hij overziet echter een tactische slag waarna Braun toeslaat.
36. Ke1? Txd2!
Aiai!
37. Kxd2 Pb3+ 38. Ke3 Pxc5 (0-1)

Wit: Tom Bus (2186), SV Voerendaal
Zwart: IM Jan-Willem de Jong (2424), LSG Leiden

ZIE DIAGRAM 3

In deze stelling maakt Tom Bus de volgende blunder:
32. Te5??
Aangewezen was 32.Th4, de toren moet op de vierde rij blijven
32... Tb8! 33. Tc4 Pb3 34. Ke1 c5!

ZIE DIAGRAM 4
35. bxc5
Wanhoop! Bus offert een stuk zonder compensatie. Hardnekkiger maar ook niet voldoende was 35. Pxb3 axb3
36. Kd2 Txb4 37. Kc3 a5 38. Txb4 cxb4+ 39. Kxb3 Tc3+ 40. Ka2 a4 -- 35... Pxa5 36. Txa4 Pc6 37.Td5 Kf7 38. g4 Ke6 39. e4 Tb4 40. gxf5+ gxf5 41. Txb4 Pxb4 (0-1)

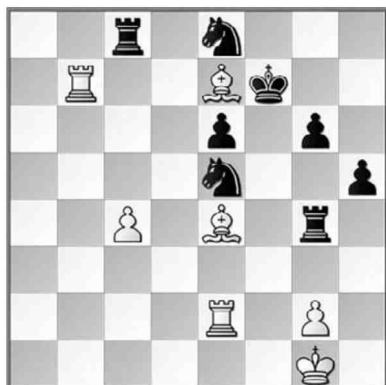

Diagram 1

Diagram 2

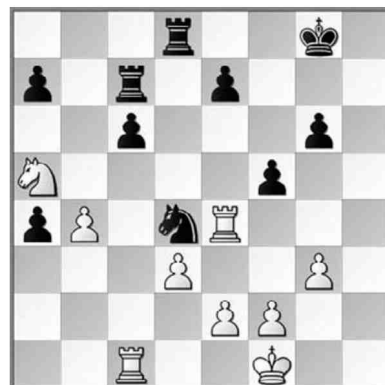

Diagram 3

Diagram 4